

Verslag van de inloopbijeenkomst polder De Dulf-Janssenstichting

Op dinsdag 16 juli 2024 vond de inloopbijeenkomst over het inrichtingsplan van de polder De Dulf-Janssenstichting plaats, in dorps huis 't Trefpunt in Nij Beets. Tegelijkertijd op deze avond presenteerde exploitant Van der Wiel het uitbreidingsplan van de zandwinplas bij Nij Beets. Vanaf de namiddag tot 's avonds kwamen ongeveer 90 bezoekers langs.

Verschillende bezoekers hebben aangegeven het plezierig te vinden dat ze over twee projecten tegelijkertijd werden geïnformeerd.

Via schetsen, maatregelenkaarten en een flyer werden bezoekers op de hoogte gebracht van het inrichtingsplan voor de polder De Dulf-Janssenstichting. Ter plekke gaven medewerkers van Wetterskip Fryslân, Staatsbosbeheer, gemeente Opsterland en provincie Fryslân een toelichting op de maatregelen. Daarnaast waren de bestuurders Monique Plantinga (dagelijks bestuurder van Wetterskip Fryslân), Matthijs de Vries (gedeputeerde van Provincie Fryslân) en Durk Durksz (wethouder van gemeente Opsterland) op verschillende momenten aanwezig om vragen te beantwoorden.

Planproces

Sommige bewoners gaven aan dat hun belang niet voldoende is behartigd in de planvorming. Het planproces is uitgelegd; de omvorming van de polder De Dulf-Janssenstichting van landbouwpolder naar natuurland is als een van de maatregelen in het Natura 2000 beheerplan van Van Oordt's Mersken opgenomen. In 2021 vond de eerste informatieronde plaats over het eerste schetsontwerp. Toen is uitgelegd dat de met de Verkenning 2013 vastgestelde inrichtingsvariant zomerpolder uit het Natura 2000 beheerplan vanwege het belang van weidevogels gewijzigd is naar de inrichtingsvariant met een flexibel peil. Toen zijn met name direct belanghebbenden uitgenodigd, zoals grondeigenaren en pachters in de polder, de bewoners aande Janssenstichting, de plaatselijke belangenverenigingen zoals Geaflecht en de dorpsbelangen van Nij Beets en Tijnje. Naar aanleiding van deze consultatieronde zijn ingebrachte ideeën onderzocht en waar mogelijk opgenomen in het plan. Juli 2024 is het laatste informatiemoment geweest. Het bestuurlijk overleg (BO) is januari 2025 bij elkaar gekomen en adviseert nu positief aan het dagelijks bestuur, Burgemeester & Wethouders en Gedeputeerde Staten over het inrichtingsplan. De formele planprocedure vindt plaats zodra een omgevingsvergunning voor de werkzaamheden wordt aangevraagd bij de gemeente Opsterland. Naar verwachting vindt dit plaats in 2026.

Reacties op het concept inrichtingsplan

Er werden vragen gesteld over het voornemen om de polder De Dulf-Janssenstichting naast weidevogelgebied ook als waterbergingsgebied in te richten. De grootste zorg betrof de mogelijk nadelige effecten van waterberging op de natuur, zoals bodemleven, weidevogels en flora. Een aantal keren werd gerefereerd aan het artikel in de Leeuwarder Courant waarin Klaas Jager en Bennie Henstra (Staatsbosbeheer) aan het woord kwamen. Opgeroepen werd om ook waterberging in de landbouwgebieden te zoeken en concrete suggesties werden gedaan in lager gelegen gebieden rond polder De Dulf-Janssenstichting.

Ter plekke en in de uitgedeelde flyer is uitgelegd dat de voorgestelde natuurinrichting van de polder ten behoeve van de natuurontwikkeling en de weidevogels wordt uitgevoerd. Hiervoor wordt de waterhuishouding in het gebied aangepast. Het sloten- en greppelsysteem en de directe aanvoer van beekwater vanuit het Alddijp wordt weer hersteld. Zo komt er 's zomers voldoende water bij het land en kan het water 's winters beter worden afgevoerd. Ook komt er straks weer beekwater in de polder.

Klimaatverandering vraagt echter om ruimtelijke ingrepen van mienskip en overheden om de waterveiligheid in Fryslân toekomstbestendig te maken. Er werd begrip getoond voor de opwaardering van de regionale kade langs de Nije Feart en voor de grote uitdaging om droge voeten te houden tijdens extreem natte perioden. Wetterskip Fryslân moest in de winter van 2023/2024 diverse malen het Woudagemaal inzetten naast het toepassen van maalstoppen in de landbouwgebieden. Desondanks werd deze winter de Zomerpolder ten oosten van de A7 voor een tweede keer sinds de aanleg ingezet als noodretentie. Dit toont de urgentie aan van beschikbare waterbergingsgebieden in Fryslân.

De veronderstelling dat polder De Dulf-Janssenstichting straks langduriger en vaker onder water staat dan nu 's winters het geval is, is geprobeerd te weerleggen door het plan verder toe te lichten. Ondanks de meegebrachte foto's van december 2023 was het voor een aantal bezoekers lastig voor te stellen dat de polder de laatste winters al voor een groot gedeelte blank stond. Uitgelegd is dat met de nieuwe inrichting een beter waterbeheer mogelijk is dan nu het geval is.

Waterberging wordt alleen als laatste redmiddel ingezet als een extreem hoge waterstand in de boezem gevaar oplevert voor de bebouwing. Onderzoek laat zien dat deze kans het grootst is tijdens de winterperiode; buiten de wintermaanden is het nog niet eerder nodig geweest. Uit de passende beoordeling blijkt dat waterberging in deze periode de minst negatieve effecten voor de natuur met zich meebrengt. Afspraken over de inzet van de waterbergingsgebieden in De Dulf-Janssenstichting worden parallel aan de besluitvorming vastgelegd tussen waterschap en Staatsbosbeheer. Dit betekent dat de waterberging als laatste redmiddel wordt ingezet, dus nadat er maximaal water van de boezem is afgevoerd naar het IJsselmeer, de Waddenzee en het Lauwersmeer en nadat het zogenoemde 'kantje-boord-peil' (5 tot 10 procent van de graslandpolders wordt onder water gezet) in de graslandpolders is ingezet.

Verder kwamen er nog vragen aan de orde over de toekomstige waterhuishouding en het beheer daarvan in de polder. Lof was er over de verbreding van het fietspad tussen Leppedyk en polder De Dulf-Janssenstichting. Het afsluiten van het zandpad langs de Nije Feart voor recreatief medegebruik tijdens het broedseizoen werd als een beperking ervaren voor de natuurliefhebber.

Tijdens de avond was de hoofdboodschap dat de nieuwe inrichting van De Dulf-Janssenstichting bedoeld is voor de natuurontwikkeling in het Natura 2000-gebied Van Oordt's Mersken én het behoud van de weidevogels in de polder. Deze ontwikkeling wordt de komende 10 jaar zorgvuldig gemonitord. De monitoring gebeurt volgens het door Wetterskip Fryslân, provincie en Staatsbosbeheer opgestelde monitoringsplan. Waarbij Wetterskip Fryslân verantwoordelijk is voor de monitoring van de waterkwaliteit en provincie Fryslân voor de monitoring van de natuurwaarden

Het plan en de bijbehorende kaart kunt u downloaden onder Documenten.